

W Senacie o niezawisłości sędziowskiej i niezależności prokuratorów

Adw. Jacek Trela, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, wziął udział 16 lutego 2021 r. w posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu Obrony Praworządności w Senacie. Tematami spotkania były „Niezawisłość sędziowska a uprawnienia Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego” oraz „Niezależność prokuratorów a aktualna praktyka”.

W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele sędziów, prokuratorów, radców prawnych, Rzecznika Praw Obywatelskich, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka i parlamentarzystów.

Prezes Trela podkreślał, że sędzia niezawisły to taki, który nie może się ani bać, ani niczego oczekiwać od władzy. Z kolei obowiązkiem władzy jest stworzenie sędziom i sądom właściwych warunków do orzekania - co jest wypełnieniem obowiązku względem obywateli - i nieprzeszkadzanie sędziom w orzekaniu. Sędziowie nie mogą się obawiać, że za treść orzeczenia staną przez Izbą Dyscyplinarną Sądu Najwyższego. Odnosząc się do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, o którym wcześniej wspominał sędzia Krystian Markiewicz, prezes Trela przypomniał, że Izba Dyscyplinarna SN nie ma przymiotu sądu, by móc orzekać w sprawach dyscyplinarnych. I mimo tego, Izba Dyscyplinarna SN podejmuje decyzje np. dotyczące uchylenia immunitetu sędziowskiego, posługując się nielogiczną i nieuprawnioną interpretacją wyroku TSUE.

Adw. Jacek Trela podkreślał też, że działalność sędziów nie może zależeć od spodziewanych awansów, podwyższenia uposażenia czy delegacji. Również bowiem delegacje sędziowskie do sądów wyższej instancji mogą stwarzać mechanizm nacisku przez grożące odwołanie z delegacji.

Prezes NRA nawiązał także do planowanych zmian w kodeksie postępowania cywilnego w ramach kolejnej tarczy antykryzysowej, które to zmiany dążą do ograniczenia składu sądu odwoławczego do jednej osoby, przeprowadzania posiedzeń niejawnych w miejsce rozpraw. Te zmiany prezes Trela określił jako nieobywatelskie, zwłaszcza, że te rozwiązania miałyby trwać jeszcze rok po ustaniu pandemii.

Odnosząc się do drugiego tematu – niezależności prokuratorów – adw. Trela podkreślał, że służba prokuratora nie może oznaczać zniewolenia i pozbawienia prokuratorów podstawowych praw pracowniczych. Zwrócił uwagę, że przeniesienie prokuratora znajduje się w katalogu kar dyscyplinarnych. Tylko, że od kary dyscyplinarnej można się odwołać, zaś od oddelegowania na 6 miesięcy bez zgody prokuratora i bez uwzględnienia jego sytuacji osobistej i rodzinnej – już nie. Zdaniem prezesa NRA, delegowania prokuratorów powinny mieć jedynie charakter wyjątkowy i być przeprowadzane za zgodą prokuratora.